

Sveriges Företagshälsor och Svenskt Kvalitetsindex:
Jobbhälsobarometern 2016

– De anställdas syn på jobbet inom vård- och omsorgssektorn

Förord och sammanfattning

Välfärdssektorn står inför stora framtidsutmaningar. Vanligen nämns då den åldrande befolkningen som dess främsta utmaning. Fler äldre skapar högre efterfråga på välfärdstjänsten samtidigt som pensionsavgångar gör medarbetarleden glesare. Men i utmaningens kärna finns medarbetarnas villkor – därför att medarbetaren är det enskilt viktigaste för att uppnå hög kvalitet inom vård och omsorg.

Jobbhälsobarometern kullkastar flera av de bilder som ofta förs fram när världens privata arbetsgivare jämförs med de offentliga.

Medarbetare i privat vård

- Upplever sig i något större utsträckning som friskare
- I något högre grad känner sig motiverade
- Upplever att arbetsuppgifter hinns med inom ordinarie arbetstid
- Är något mer nöjda med lönen
- Är mer nöjda med arbetsledningen, dess kompetens och förmåga att kommunicera

Jobbhälsobarometerns stora värde är de diskussioner den kan väcka kring hur vi gör vården och omsorgen till en bransch som är attraktiv för unga. Den bör också väcka diskussioner kring hur våra arbetsgivare kan få äldre medarbetare att tycka att branschen är så attraktiv att de vill stanna.

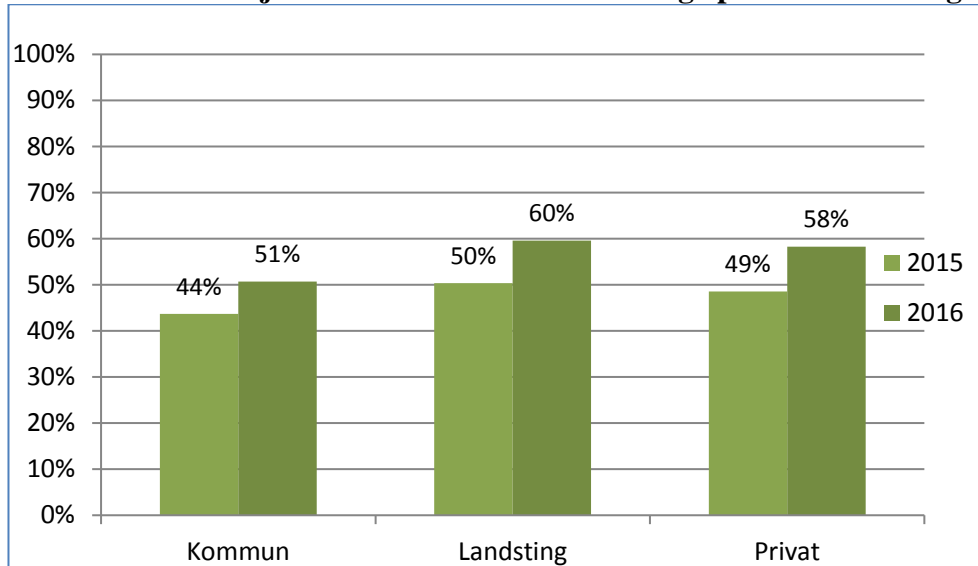
Diskussionen kring framtidens arbetsvillkor är välkommen och viktig. Flera av barometerns resultat är inte tillräckligt bra för att vården och omsorgen ska locka de bästa talangerna. Att lite drygt hälften av alla medarbetare stolta över att berätta var de arbetar är bra. Men att bara var tredje upplever att den stress som förekommer i arbetet kan hanteras på ett tillfredställande sätt är inte godkänt. I en sådan situation måste beställare av vård och omsorg tillse att uppdrag utformas på ett sätt som möjliggör en förändring.

Jobbhälsobarometern genomförs av Sveriges Företagshälsor och är landets största nationella representativa årliga undersökning om arbetsmiljö och hälsa. Den omfattar ett representativt urval av 9 835 personer i åldern 20-65 år, av vilka 1 567 arbetar inom vård- och omsorg. På Vårdföretagarnas uppdrag har Sveriges Företagshälsor tagit fram uppgifter för näringsgrenen Vård- och omsorg och uppdelat på kommunal, landsting respektive privat sektor.

Håkan Tenelius,
Näringspolitisk chef Vårdföretagarna
hakan.tenelius@almeqa.se

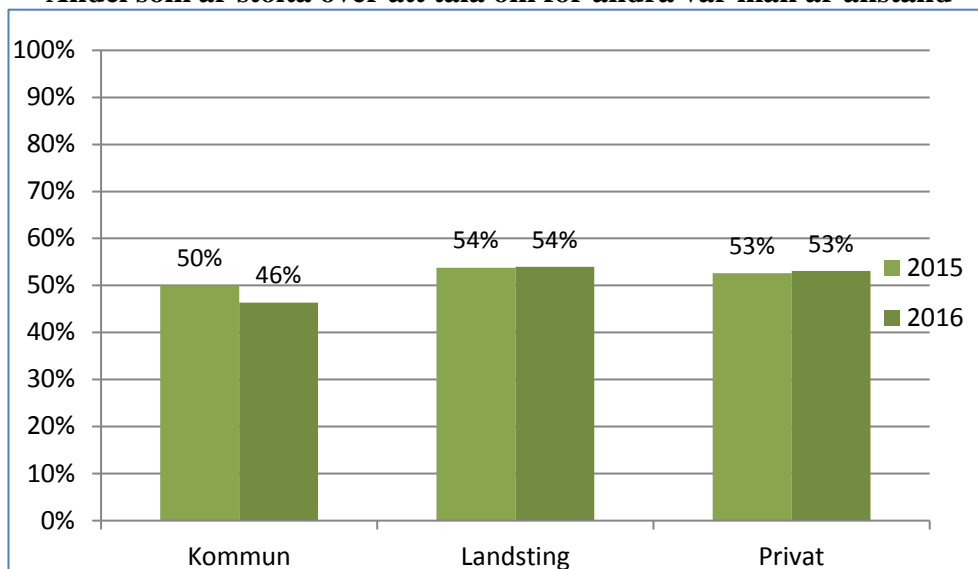
Attityd till arbetet

Andel som är nöjda med sitt arbete vid en övergripande bedömning

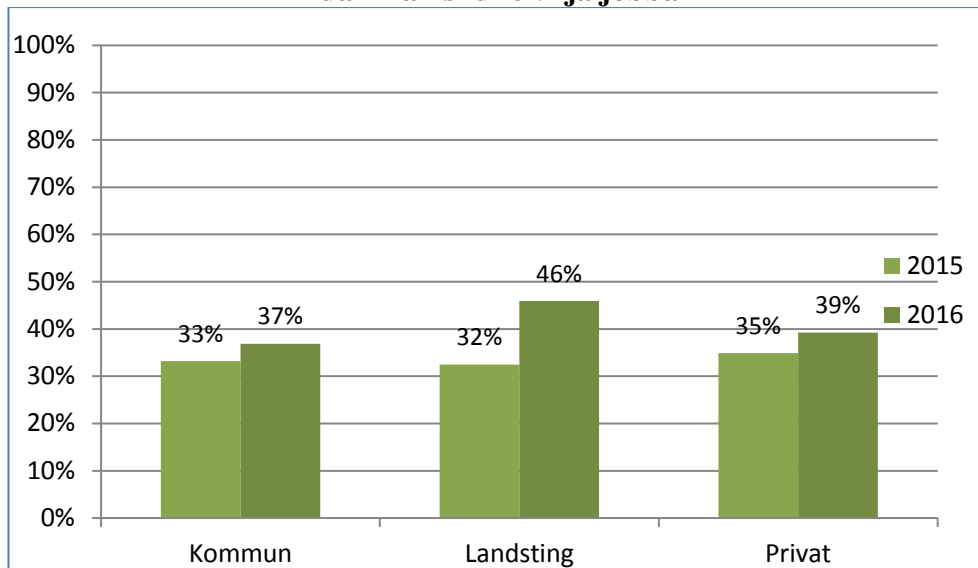
Anställda i både privat- och landstingsdriven verksamhet är mer nöjda än anställda i kommunal regi. Den övergripande graden av hur nöjda medarbetare är har stigit hos samtliga tre arbetsgivarkategorier.

Andel som är stolta över att tala om för andra var man är anställd

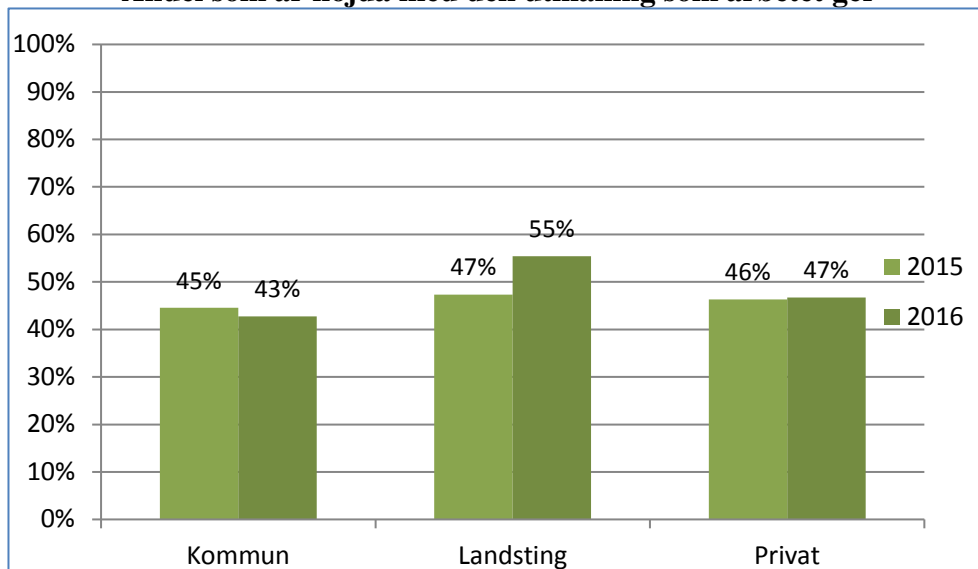
Över hälften av anställda i privata sektor och landstingen är stolta över att tala om för andra var de arbetar.

Andel som är nöjda med sitt arbete i relation till en ideal arbetsplats där man skulle vilja jobba

En ökning har skett i hur andelen medarbetare som är nöjda med sitt arbete i relation till en ideal arbetsplats. Ökningen har skett över samtliga tre arbetsgivarkategorier.

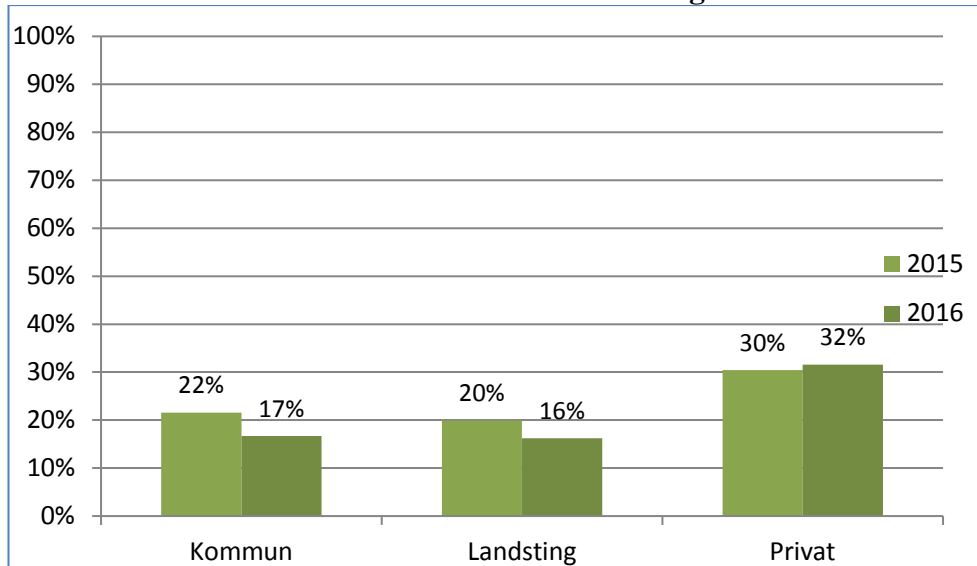
Andel som är nöjda med den utmaning som arbetet ger

Medarbetare i privata verksamheter och i landstinget är mer nöjda med den utmaning arbetet ger än i kommunen.

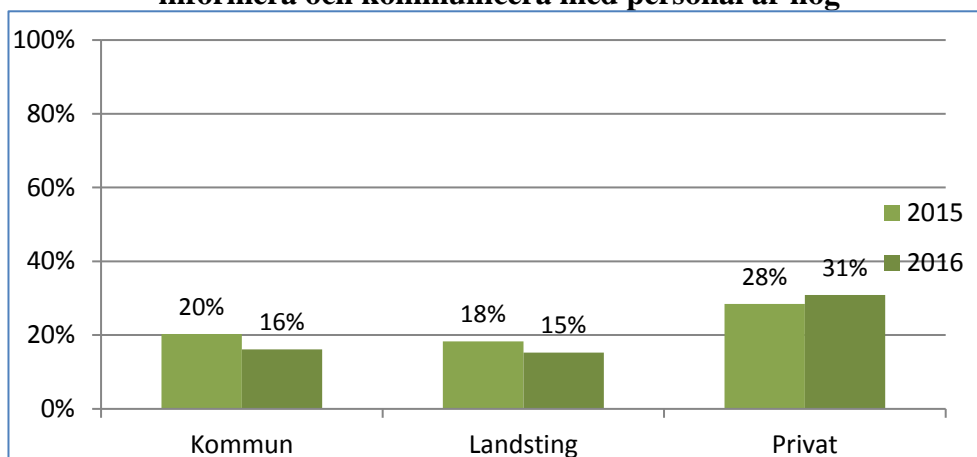
Ledning och styrning

Andel som instämmer i att högsta ledningens förmåga att leda och utveckla verksamheten är hög

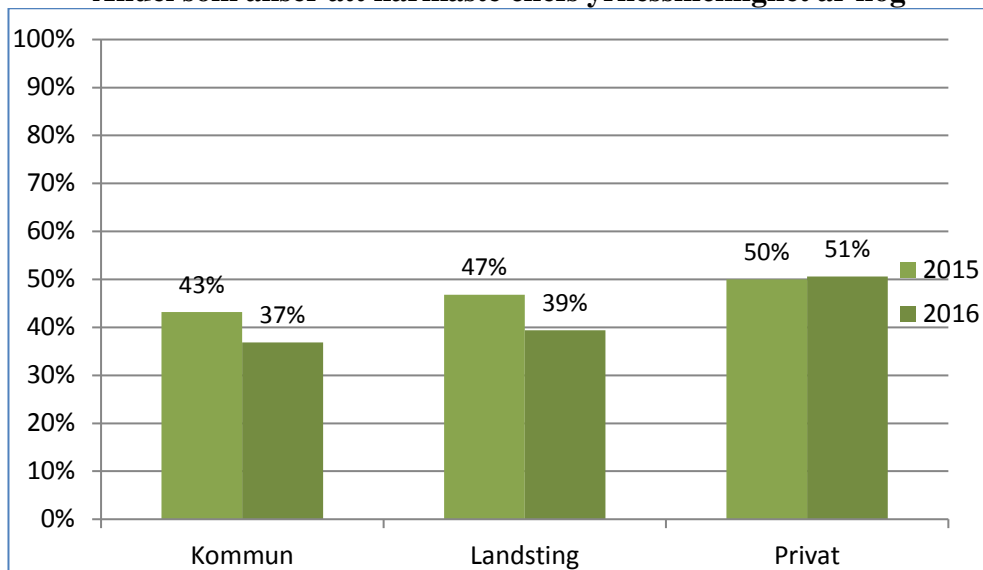
Det är fortsatt en högre andel av medarbetarna i privat sektor som ser att ledningens förmåga att leda och utveckla verksamheten är hög jämfört med både kommun och landsting.

Andel som instämmer i att förmåga hos högsta ledningen vad gäller att informera och kommunicera med personal är hög

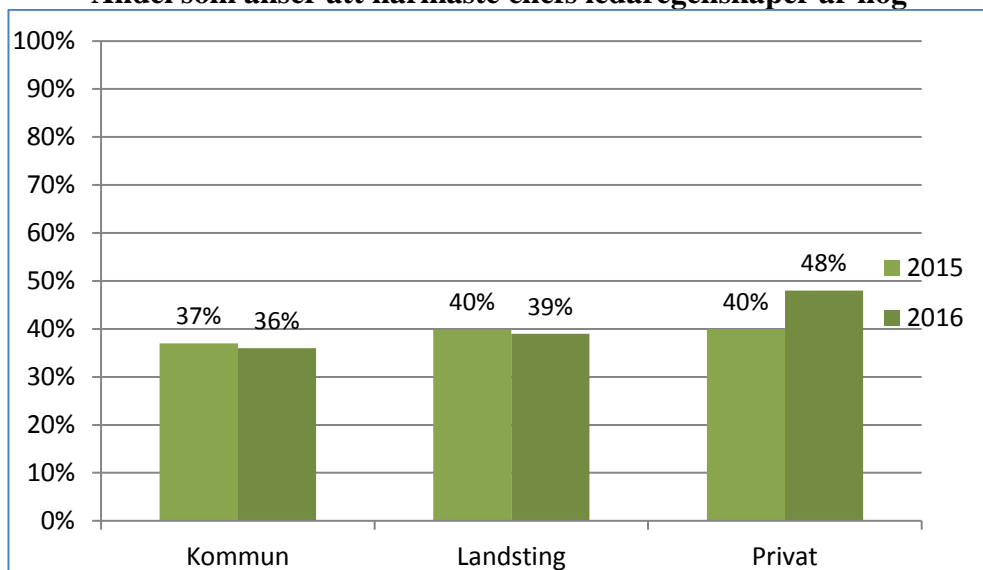
Det är fler medarbetare i privat sektor som beskriver den högsta ledningens kommunikativa förmåga som hög än i offentlig regi. Den privata sektorn noterar en liten ökning.

Andel som anser att närmaste chefs yrkesskicklighet är hög

Varannan medarbetare i privat sektor tycker att den närmaste chefs yrkesskicklighet är hög.

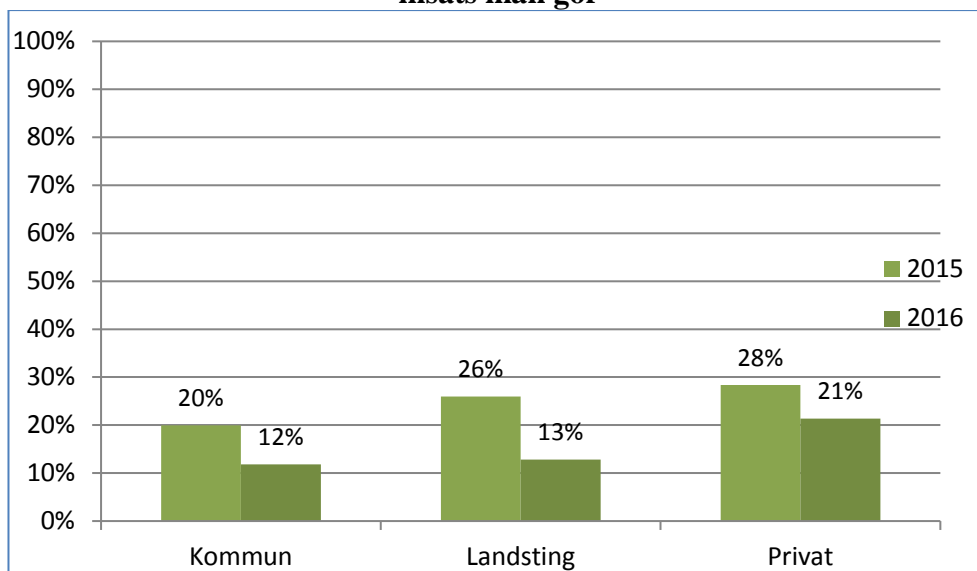
Andel som anser att närmaste chefs ledaregenskaper är hög

Nästan hälften av medarbetarna hos privata utförare anser att den närmaste chefs ledaregenskaper är hög.

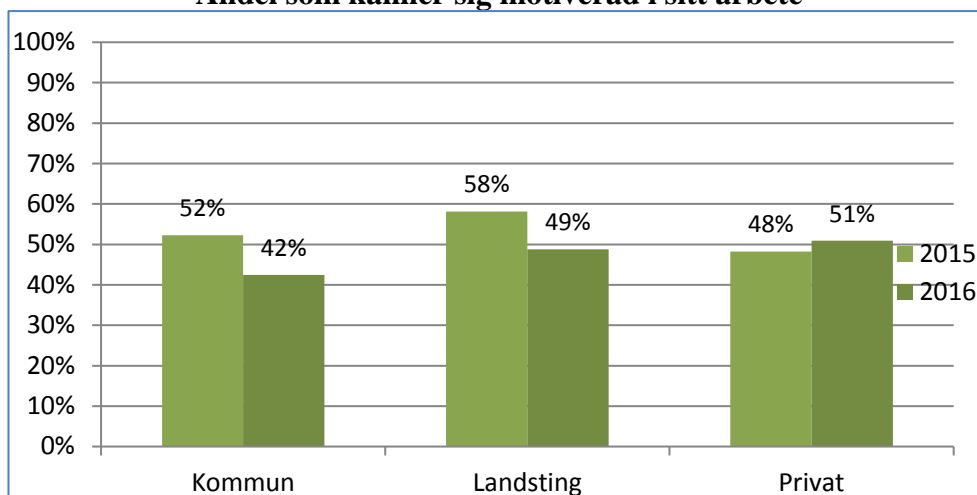
Anställningsvillkor och motivation

Andel som känner att den lön man har står i rimlig proportion till den insats man gör

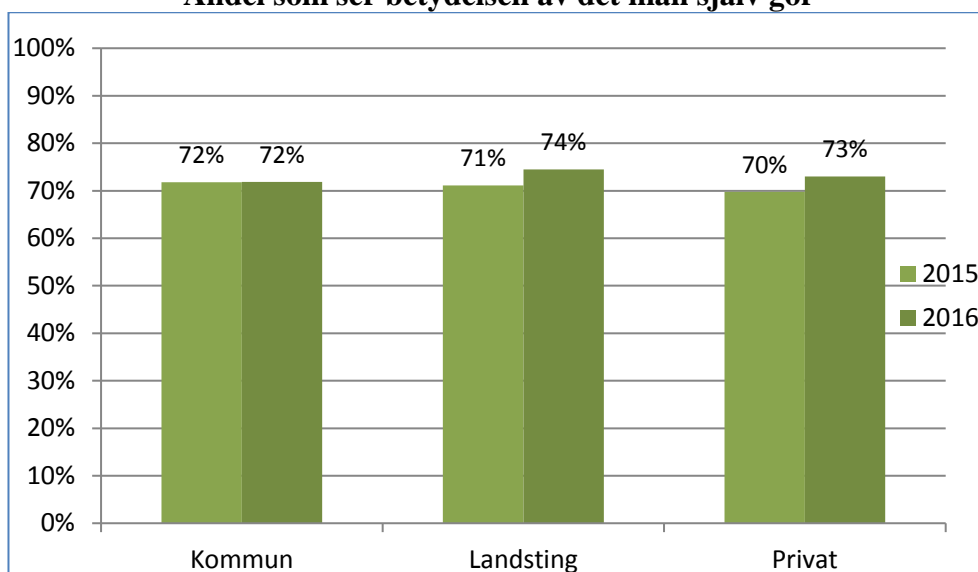
De privat anställda anser i högre utsträckning att den egna lönen står i proportion till det nedlagda arbetet än kollegorna i offentlig regi. Noteras bör att tiden då enkäten genomfördes präglades av avtalsförhandlingar varför frågan troligtvis upplevdes mer aktuell.

Andel som känner sig motiverad i sitt arbete

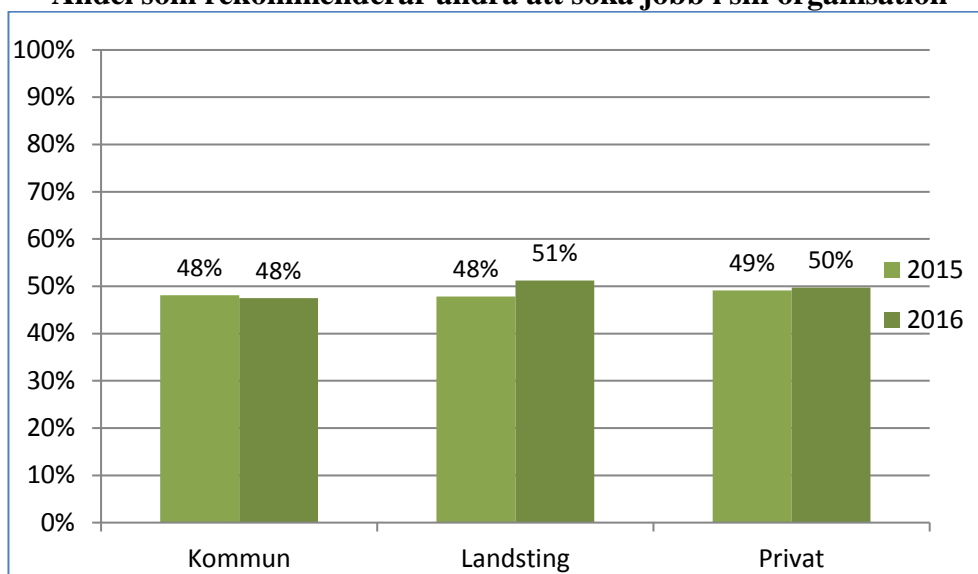
Över hälften av medarbetarna i privat sektor uppger att de känner sig motiverade i sitt arbete. Det innebär en mindre ökning. I kommun och landsting har de motiverade medarbetarna istället blivit färre.

Andel som ser betydelsen av det man själv gör

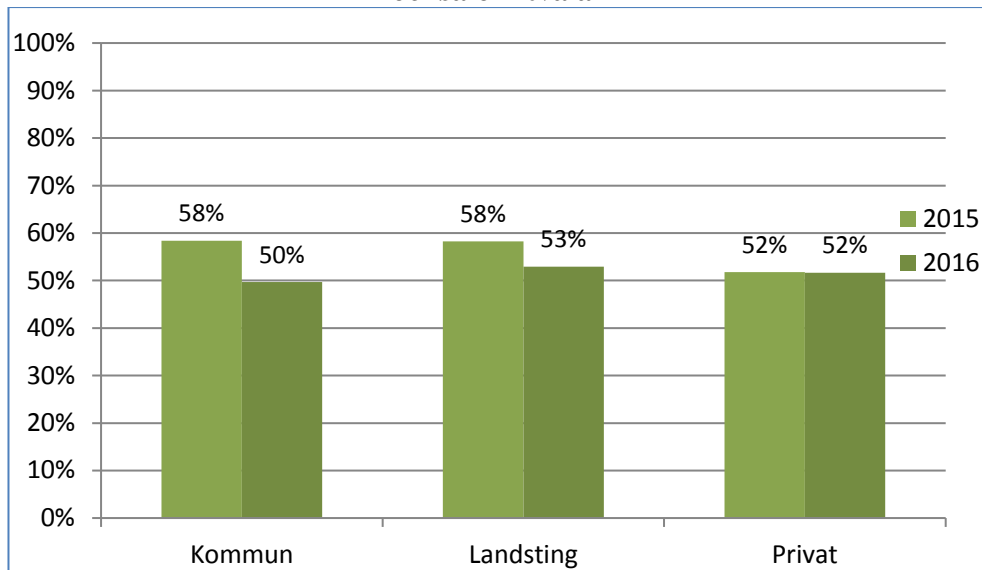
En hög andel av medarbetarna i såväl kommun, landsting som i privat sektor ser betydelsen av det de själva gör.

Andel som rekommenderar andra att söka jobb i sin organisation

Varannan medarbetare rekommenderar andra att söka jobb i sin organisation inom privat sektor.

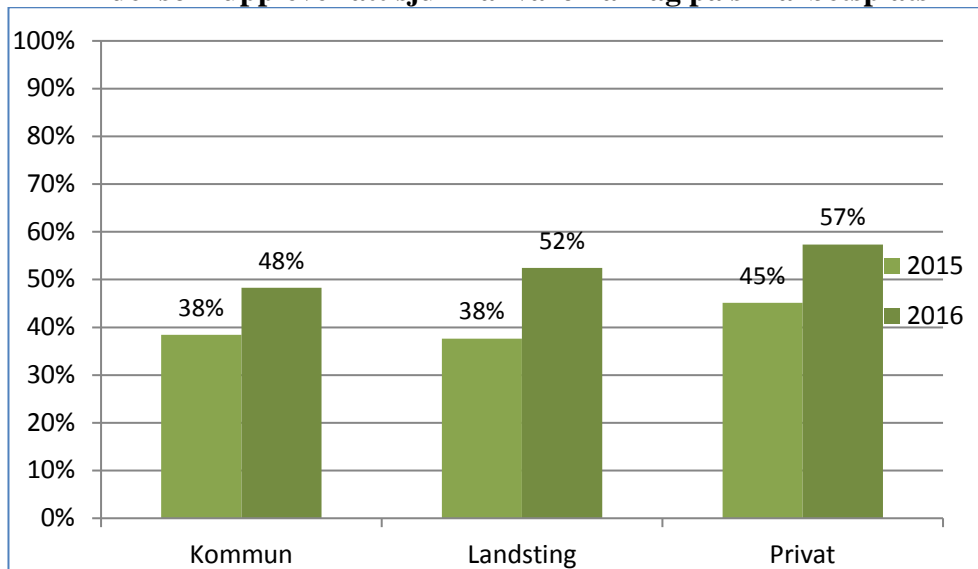
Andel som gärna vill vara anställd hos sin nuvarande arbetsgivare också om två år

Andelen som gärna vill vara anställd hos sin nuvarande arbetsgivare också om två år är högst i landstinget. Andelen har sjunkit i både landstinget och kommun medan den har legat still i privat sektor.

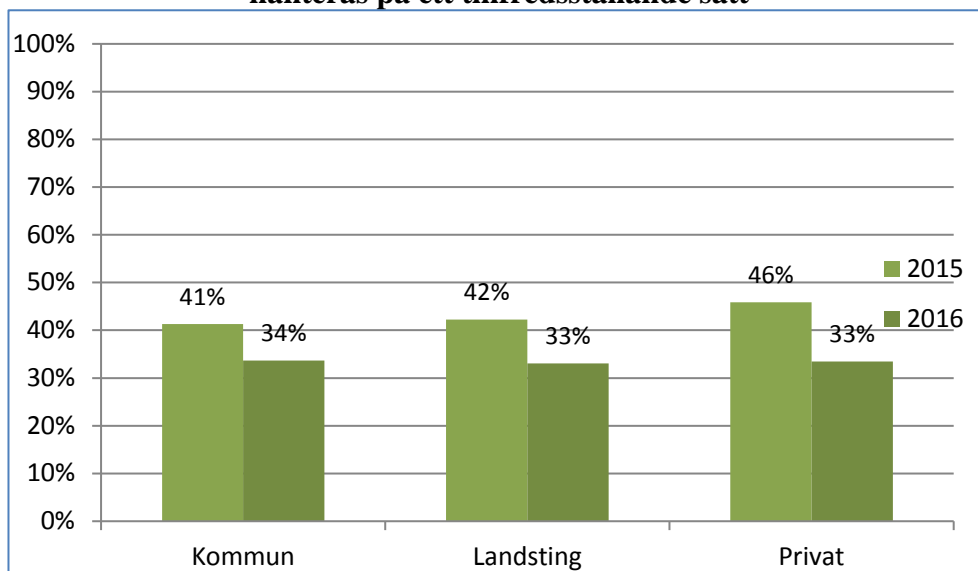
Arbetsmiljö

Andel som upplever att sjukfrånvaron är låg på sin arbetsplats

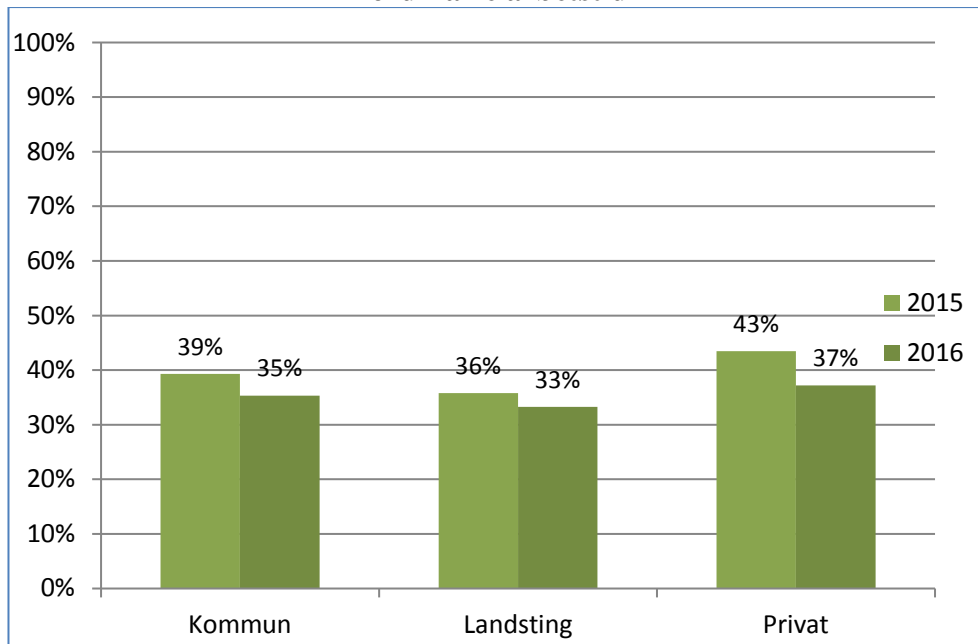
De privata arbetsplatserna upplevs som friskare av sina medarbetare än de offentliga. Alla tre arbetsplatskategorier har ökat kraftigt från året innan.

Andel som upplever att den stress som förekommer i arbetet kan hanteras på ett tillfredsställande sätt

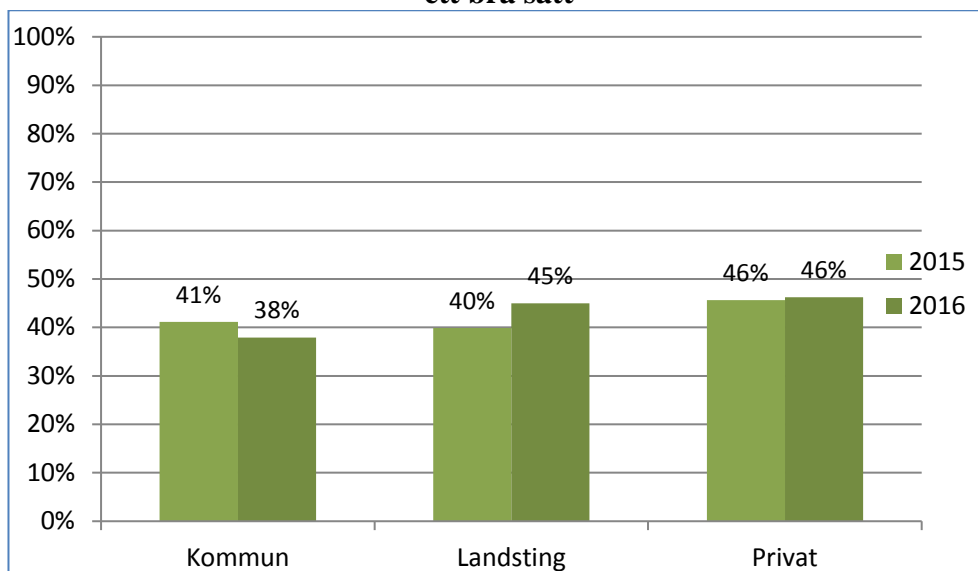
Andelen som upplever att den stress som förekommer i arbetet kan hanteras på ett tillfredsställande sätt har sjunkit för kommun, landsting och i privat sektor. Utvecklingen speglar en övergripande trend på arbetsmarknaden.

Andel som känner att man hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid

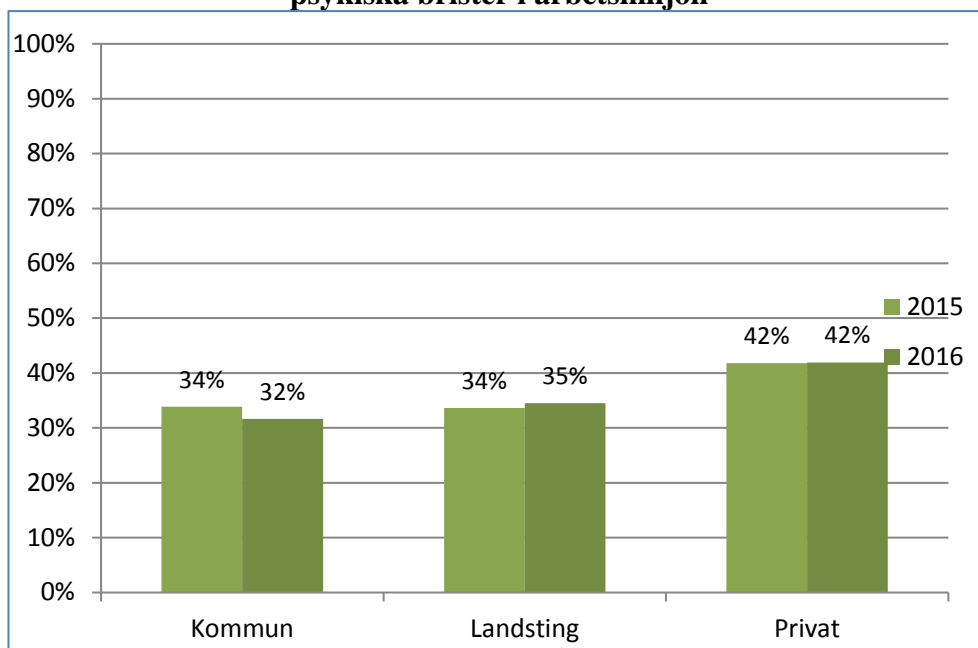
Andelen som upplever att de hinner med sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid har sjunkit men är fortsatt högst i den privata sektorn.

Andel som tycker att man arbetsplatsen lyckas hantera konflikter på ett bra sätt

Andelen som upplever att arbetsplatsen lyckas hantera konflikter på ett bra sätt är oförändrad i den privata sektorn.

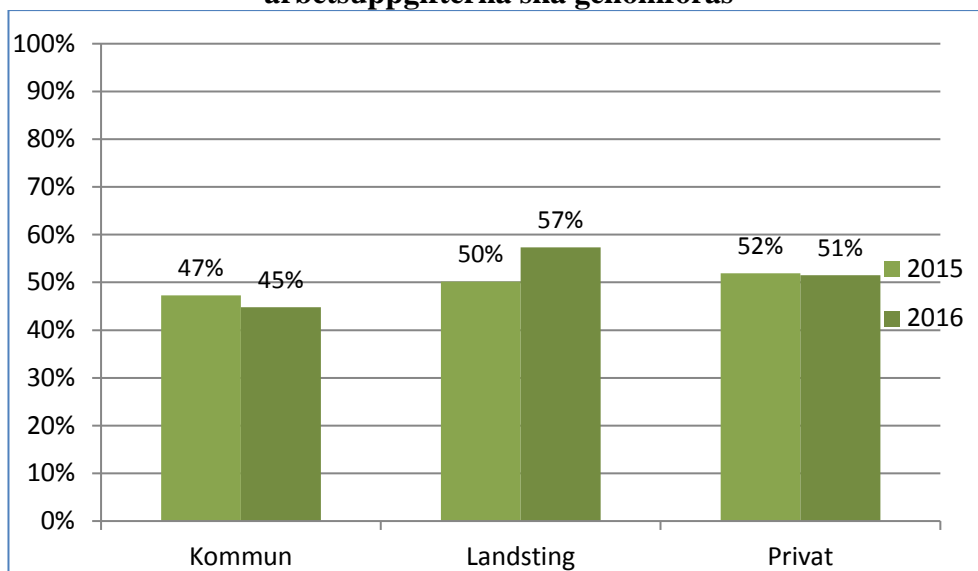
Andel som tycker att man på ett bra sätt kan påverka fysiska eller psykiska brister i arbetsmiljön

Det är påtagligt fler medarbetare i den privata sektorn som upplever att man kan påverka den fysiska och psykiska arbetsmiljön jämfört med både landstinget och kommunen.

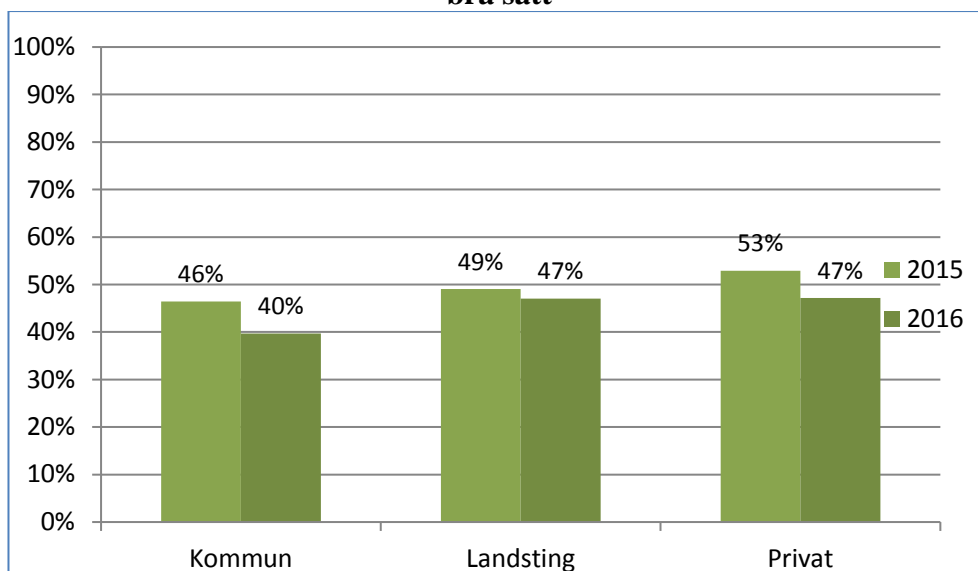
Inflytande

Andel som är nöjda med möjligheterna att påverka hur arbetsuppgifterna ska genomföras

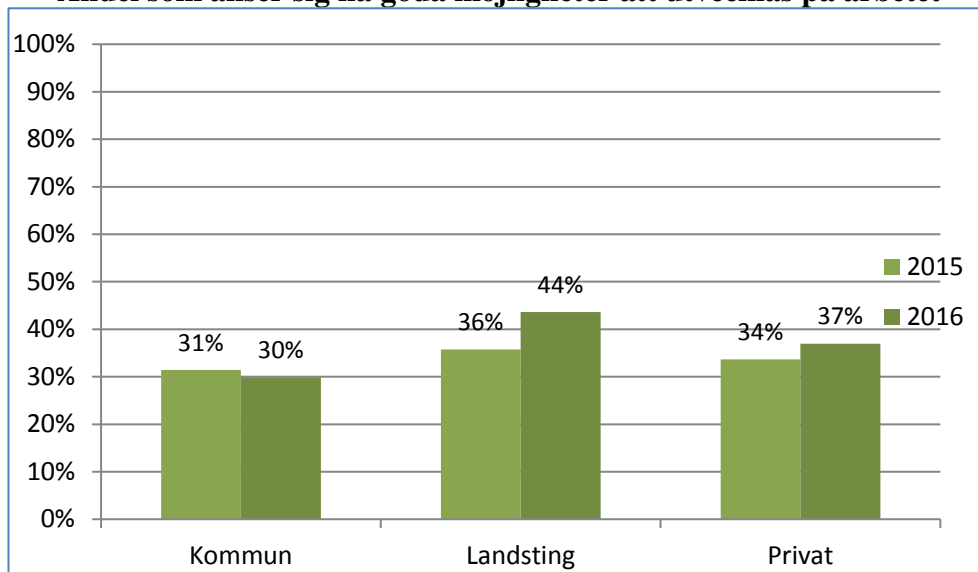
Över hälften av de medarbetare som arbetar i landstinget och i den privata sektorn är nöjda med möjligheterna de har att påverka hur arbetsuppgifterna genomförs.

Andel som tycker att deras åsikter respekteras och tas tillvara på ett bra sätt

En stor andel inom landstinget som i den privata sektorn upplever att deras åsikter respekteras och tas på allvar.

Andel som anser sig ha goda möjligheter att utvecklas på arbetet

En högre andel av medarbetarna i privat regi anser sig ha goda möjligheter att utvecklas på arbetet jämfört med året innan.

Om jobbhälsobarometern

Jobbhälsobarometern genomförs årligen av Sveriges Företagshälsor och bygger på ett representativt urval av svenskar i åldern 20 – 65.

Datainsamling sker genom såväl telefonintervjuer som postalt och webbaserat och genomfördes från början av maj till mitten av juni 2016. Av de 9 835 svarande år 2016 är 1 567 anställda inom näringsgrenen vård och omsorg. Av dessa arbetar 338 i privat sektor. 549 är landstingsanställda och 636 arbetar i kommunerna.

Syftet med Jobbhälsobarometern är att visa på trender när det gäller hälsa och synen på arbetet, skillnader mellan sektorer, åldrar och branscher med mera samt att visa på samband mellan hälsa, sjukdagar och arbete.

Jobbhälsobarometern består av ett stort antal frågor om arbetsförhållanden, hälsa, sjukfrånvaro, motivation, etc samt därutöver ett antal andra variabler. I denna rapport redovisas frågor där respondenten ombeds ange hur nöjd man är eller hur mycket man instämmer i ett påstående på en tiogradig skala.

Diagrammen i denna rapport redovisar hur stor andel (i procent) som uppgett värdena 8-10 på en tiogradig skala där 10 = ”Instämmer helt” och 1=”instämmer inte alls” Motsvarande sker vad gäller nöjd/icke nöjd, bra/icke bra etc.

Sveriges Företagshälsor samarbetar med SKI, Svenskt Kvalitetsindex och LMH Partner när det gäller datainsamling till och bearbetning av Jobbhälsobarometern.

Kontakt

För frågor om Vårdföretagarna:
Håkan Tenelius, näringspolitisk chef Vårdföretagarna
hakan.tenelius@almea.se, tel. 072 742 69 24

För frågor om undersökningen:
Peter Munck, vd Sveriges Företagshälsor
peter.munck@foretagshalsor.se, tel. 08 - 762 67 47
eller
Lars Hjalmarson, LMHpartner
lars@lmhpartner.com, tel. 0708 – 77 76 80